

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **J. K. O.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Václavské náměstí 21, Praha 1, proti žalovanému: **Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Masarykova 27, Ústí nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 8. 2011, č. j. 15 A 51/2011 – 37,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Odměna advokáta Mgr. Petra Václavka **s e u r č u j e** částkou 2400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 1. 8. 2011, č. j. 15 A 51/2011 - 37, byla zamítnuta žaloba podaná žalobcem (dále jen „stěžovatel“) proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, (dále jen „účastník řízení“) ze dne 16. 6. 2011, č. j. KRPU-62450-11/ČJ-2011-040022-ZZ, kterým bylo rozhodnuto, že se stěžovatel podle ust. § 124 odst. 1 písm. a) a e) zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajišťuje za účelem správního vyhoštění a podle ust. § 124 odst. 3 citovaného zákona byla stanovena doba trvání zajištění 90 dnů od okamžiku omezení svobody. V odůvodnění rozsudku krajský soud uvedl, že se primárně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, kterou stěžovatel spatřuje v tom, že neobsahuje zdůvodnění skutečnosti, proč účastník řízení volil nejprísrnější opatření k zajištění vyhoštění, které český právní řád umožňuje. Tuto námitku krajský soud posoudil jako nedůvodnou. Účastník řízení se sice výslovně v napadeném rozhodnutí nevyjádřil, proč má za to, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu ust. § 123b zákona

o pobytu cizinců, ovšem podrobně popsal skutkový stav případu jako důvod toho, proč zajištění podle § 124 odst. 1 písm. a) a e) zákona o pobytu cizinců má za oprávněné. Z citovaného ustanovení vyplývá, že jednou z podmínek, která musí být splněna, aby cizinec mohl být zajištěn za účelem správního vyhoštění, je skutečnost, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. V případě, že se správní orgán nevyjádří v rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění podle ust. § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců z jakého důvodu nelze použít zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území podle ust. § 123b citovaného zákona, jedná se o vadu rozhodnutí. Tato vada nevede ke zrušení tohoto rozhodnutí jen v případě, že je přímo z rozhodnutí zřejmé, že se správní orgán možností uložení zvláštního opatření zabýval, byť to výslovně nevyjádřil. Tak tomu bylo i v daném případě. Jedná se sice o určitou vadu napadeného rozhodnutí, ale tato nemá vliv na jeho zákonnost. Účastník řízení v odůvodnění napadeného rozhodnutí argumentoval podrobným popisem skutečností, které jej vedly k závěru, že zajištění stěžovatele je oprávněné, odkázal na příslušné zákonné ustanovení a uvedl, že zhodnotil všechny okolnosti případu. Z kontextu celého rozhodnutí lze dovodit, že uvedené argumenty se vztahují nejen ke splnění podmínek spočívajících v nebezpečí, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a je evidován v informačním systému smluvních států, ale i ke splnění podmínky, že nepostačuje v daném konkrétním případě uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. Vzhledem k uvedenému je zřejmé, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť účastník řízení v jeho odůvodnění rozvedl úvahy a důvody, které jej vedly k jeho vydání. Napadené rozhodnutí tedy obsahuje všechny náležitosti jak je stanoveno v ust. § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“). Následně se krajský soud zabýval existencí důvodů pro rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění a dospěl k závěru, že zákonné podmínky byly splněny. Se stěžovatelem bylo dne 16. 6. 2011 zahájeno řízení o správním vyhoštění, s čímž byl téhož dne seznámen. Stěžovatel na území České republiky pobýval po dobu takřka dvou let nelegálně až do doby, kdy byl zadržen hlídkou cizinecké policie. Při kontrole se prokázal průkazem o povolení k pobytu pro státního příslušníka státu Evropské unie (dále jen „EU“) pozměněným tak, aby budil zdání, že je příslušníkem členského státu EU s povolením k pobytu v České republice. Není pochyb o tom, že stěžovatel vědomě používal padělaný doklad za účelem zdání legálnosti pobytu. Lustrací v Schengenském informačním systému, stejně jako z rozhodnutí Bundespolizeidirektion Pirna o vyhoštění stěžovatele ze Spolkové republiky Německo pro nepovolený vstup na území, bylo zjištěno, že stěžovatel je evidován jako osoba, které je zakázán vstup a pobyt v Schengenském prostoru od 14. 8. 2008 do 14. 8. 2011. Krajský soud shodně s účastníkem řízení dospěl k závěru, že v případě stěžovatele nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel porušil předpisy jak České republiky, tak Spolkové republiky Německo. Opakovaně pobýval nelegálně na území České republiky a neoprávněně se snažil vstoupit i na území Spolkové republiky Německo. Porušil tak nejméně povinnost cizince pobývat na území České republiky pouze s platným cestovním dokladem a vízem stanovenou v ust. § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců. Dále se v rozporu s ust. § 156 odst. 1 písm. p) zákona o pobytu cizinců prokázal pozměněným dokladem. Proto podle názoru krajského soudu by zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území v případě stěžovatele byla neúčinná a nezaručovala by, že by plnil povinnosti uložené mu na základě zákona o pobytu cizinců. Je nesporné, že u něj hrozí nebezpečí, že bude nadále porušovat právní předpisy České republiky a bude činit kroky k tomu, aby znemožnil své případné vyhoštění a závažným způsobem tak narušoval veřejný pořádek. Dále bylo prokázáno, že je evidován v informačním systému smluvních států - Schengenském informačním systému. Tím jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 124 odst. 1 písm. a) a e) zákona o pobytu cizinců. K tvrzení stěžovatele, že nebyly při vydávání napadeného rozhodnutí dostatečně zkoumány a zohledněny jeho rodinné vazby, krajský soud konstatoval, že tomu tak nebylo a neztotožnil se s jeho názorem, že je možno rodinné vazby při rozhodování o zajištění zcela ignorovat. Správní orgán je povinen podle

dostupných informací předběžně zhodnotit, zda již ve fázi rozhodování o zajištění nejsou zřejmé skutečnosti, které by do budoucna vylučovaly výkon správního vyhoštění. Jednou z těchto skutečností je i to, že by vyhoštění znamenalo nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Účastník řízení zahrnul do napadeného rozhodnutí i doklady týkající se rodinného života stěžovatele, zejména rozhodnutí, jímž byla stěžovateli zamítnuta žádost o udělení přechodného pobytu z důvodu uzavření sňatku s občankou České republiky, neboť bylo shledáno, že se tak stalo za účelem získání povolení k pobytu. Již z těchto důkazů vyplývá, že účastník řízení měl představu o rodinném životě stěžovatele, která nevylučovala možnost vyhoštění s tím, že podrobné zkoumání tvrzení stěžovatele o nové rodině bude předmětem dalšího řízení. Krajský soud poukázal na to, že stěžovatel ve správním řízení nepředložil přesvědčivé důkazy, že žije ve společné domácnosti s D. M. a je otcem jejich dětí. K námitce stěžovatele ohledně porušení ust. § 2 odst. 2 správního řádu krajský soud uvedl, že účastník řízení je ke správnímu řízení podle ust. § 124 zákona o pobytu cizinců místně, věcně i funkčně příslušný. K další žalobní námitce týkající se porušení ust. § 3 správního řádu krajský soud uvedl, že účastník řízení náležitě zjistil skutkový stav věci pro zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění. Krajský soud rovněž neshledal důvodnou námitku týkající se stanovené délky zajištění. Stěžovatel byl zajištěn bez platných dokladů, takže mu bude nutno opatřit cestovní doklad a bude nutno vést dokazování k jeho skutečným rodinným vazbám v České republice. S ohledem na tyto skutečnosti se jeví stanovená délka zajištění v polovině základní zákonné sazby jako zcela adekvátní.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Krajský soud vycházel shodně jako účastník řízení z toho, že stěžovatel pobýval na území České republiky vědomě nelegálně, za tím účelem si pořídil falešné doklady, snažil se neoprávněně cestovat do Spolkové republiky Německo a byl zaveden do Schengenského informačního systému. Podle stěžovatele se však posouzení těchto skutečností odvíjí od určení, zda je či není rodinným příslušníkem občana EU, tedy své družky a jejich dětí. Přitom tato skutečnost nebyla ve správním řízení, a ani soudním, postavena najisto. Pokud by totiž stěžovatel byl rodinným příslušníkem, pak jeho pobyt bez platného víza či povolení k pobytu se zcela odlišuje od případu, kdy rodinným příslušníkem není. V případě rodinného příslušníka občana EU totiž titulem k setrvání na území, respektive osvědčení o oprávněnosti k pobytu není jen průkaz o povolení k pobytu (který si stěžovatel nevyřídil), ale právě existence jeho rodinného života s občanem EU. V takovém případě by stěžovatelův pobyt na území, byť bez osvědčení, nemohl být důvodem pro zajištění. Pobyt rodinného příslušníka občana EU bez oprávnění totiž není ani dostatečným důvodem pro udělení správního vyhoštění. O správním vyhoštění stěžovatele nebylo dosud rozhodnuto a jeho rodinné vazby mají být podle krajského soudu teprve ověřeny. V takovém případě nelze tedy ani uzavírat, že je třeba stěžovatele zajistit za účelem vyhoštění. Podobně diskutabilní je i závěr krajského soudu, že současné zajištění podporuje i to, že stěžovatel se pokoušel překročit hranice do Spolkové republiky Německo. Jak stěžovatel uvedl, cestoval společně se svojí manželkou, občankou České republiky, v době, kdy měl podanou žádost o povolení k přechodnému pobytu a tzv. překlenovací štítek. Skutečnost, že německé státní orgány tento doklad neuznávají jako dostatečný k prokázání oprávněnosti k volnému pohybu (s občanem EU) mu nebyla známa. V žádném případě se nejednalo o vědomou snahu porušovat předpisy a úmysl setrvávat na území Spolkové republiky Německo. Dále stěžovatel namítal, že stanovení délky zajištění by mělo vycházet z přesných skutkových zjištění a znalostí správního orgánu k realizování vyhoštění. Skutečnosti, které uvádí účastník řízení (administrativní náročnost realizace vyhoštění) stěžovatel nepovažuje za dostatečně konkrétní. Smyslem možnosti stanovit dobu zajištění jistě není, aby prakticky každý cizinec směl být zajištěn paušálně hned na 3 měsíce, tj. rovnou na polovinu zákonného maxima. Tento výklad není ani v souladu se Směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008, resp. nekoresponduje se smyslem čl. 5 Úmluvy o ochraně

lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 8 Listiny základních práv a svobod. Stanovení délky by mělo podléhat pečlivým úvahám a být co možná nejnižší. Co se týče argumentu k nutnosti posouzení rodinných vazeb, to podle stěžovatele nemůže odůvodnit délku zajištění. Předně skutečnost, že vlastně není postaveno najisto, zda má být stěžovatel vyhoštěn, měla vést k uplatnění zvláštních opatření. A pokud už správní orgán přistoupil k zajištění a počítal potenciálně se zásahem do rodinných vazeb, měla být délka zajištění určena na možné minimum.

V doplnění kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že neměl být zajištěn vůbec, neboť nebyly pro tento postup splněny předpoklady. Účastník řízení odůvodnil své rozhodnutí nebezpečím, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek a jeho evidencí v informačním systému smluvních států. Podle stěžovatele nelze z důvodu jeho postavení rodinného příslušníka občana EU hovořit o tom, že by hrozilo nebezpečí, že by mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek. V této souvislosti odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010 - 151. Jednání, která jsou popsána v rozhodnutí o zajištění, tj. pobyt bez víza a případné prokázání se jinou totožností, rozhodně nelze považovat za skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti, a to právě v kontextu stěžovatelova postavení rodinného příslušníka občana EU, kdy tento žije ve společné domácnosti nejen se svojí manželkou, ale i dvěma dětmi, přičemž všichni jsou občany České republiky. Oprávněně lze polemizovat i s druhým důvodem, pro který byl stěžovatel zajištěn, tj. evidence v informačním systému smluvních států. Stěžovatel jako rodinný příslušník občana EU je totiž podle zákona o pobytu cizinců oprávněn získat tzv. přechodný pobyt na území České republiky i v případě, že je evidován v informačních systémech smluvních států, pokud by zamítnutí jeho případné žádosti mělo nepřiměřený dopad do jeho rodinného a soukromého života. Za této situace se pak jeví jako absurdní, aby taková osoba byla z identického důvodu zajišťována a bylo tak porušeno jedno z jejích základních lidských práv garantovaných mimo jiné Listinou základních práv a svobod. Účastník řízení nerespektoval interpretaci institutu zajištění vyplývající z relevantní judikatury krajských soudů, a zejména Nejvyššího správního soudu, a aplikoval tento institut i na situaci stěžovatele. Svým postupem tak překročil pravomoci podle ust. § 2 odst. 2 správního řádu a rozhodnutí o zajištění je tedy nezákonné. Krajský soud se v napadeném rozsudku s tímto nezákonným postupem ztotožnil a dopustil se tak nezákonnosti spočívající v nesprávném právním posouzení. I kdyby stěžovatele bylo možno zajistit, měl účastník řízení aplikovat tzv. zvláštních opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Účastník řízení tak neučinil a své rozhodnutí v tomto směru ani relevantně neodůvodnil. Proto je evidentně nezákonné a nepřezkoumatelné, přičemž krajský soud opět pochybil, pokud z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nezrušil. Krajský soud sice připustil v této souvislosti pochybení účastníka řízení, ovšem podle jeho názoru není natolik intenzivní, aby mohlo odůvodnit zrušení jeho rozhodnutí. S odůvodněním krajského soudu se však nelze v žádném případě ztotožnit, neboť každé správní rozhodnutí musí být řádné a relevantní odůvodněno. Pokud se krajský soud snaží nepřezkoumatelnost zhojit tvrzením, že účastník řízení odůvodnil nevyužití tzv. zvláštních opatření implicitně prostřednictvím detailního odůvodnění, proč stěžovatele zajistil, pak takové rozhodnutí nemůže obstát a je nutno považovat také rozhodnutí krajského soudu za nepřezkoumatelné. Otázku nadstandardního rodinného zázemí stěžovatele na území České republiky, které zcela evidentně může bránit realizaci správního vyhoštění mimo jiné i z důvodu mezinárodněprávních závazků České republiky, účastník řízení vůbec neřešil, v rozhodnutí ji nezmínil, natož aby se s ní jakkoliv argumentačně vypořádal. I z tohoto je nutno jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Účastník řízení ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že jednání stěžovatele lze posoudit jako narušení veřejného pořádku, neboť nejen, že pobýval na území České republiky bez oprávnění k pobytu a bez platného víza, ale obstaral si pozměněný doklad rodinného příslušníka občana EU, kterým se jako pravým prokazoval policii při kontrole, ačkoli musel vědět, že způsob získání tohoto dokumentu je v rozporu se zákonem. Také údaje uvedené v pozměněném dokladu jednoznačně neodpovídaly situaci stěžovatele a byly rozporuplné, o čemž musel stěžovatel také vědět. Stěžovatel rovněž věděl, že žádost o přechodný pobyt za účelem sloučení s manželkou byla pravomocně zamítnuta, neboť bylo prokázáno, že se jedná o sňatek uzavřený pouze s cílem obejít zákon o pobytu cizinců a získat povolení k pobytu na území České republiky. Dalším šetřením v řízení o správním vyhoštění bylo zjištěno, že i v minulosti stěžovatel předložil cestovní pas č. X znějící na jméno O. J. K., nar. X, státní příslušnost N., opatřený padělkem razítka „rodinný příslušník občana Evropské unie“ a padělkem razítka „trvalý pobyt na území ČR povolen od 19. 1. 2011“. Tento pas předložil při řízení na odboru státní sociální podpory. Toho, že razítka jsou padělaná si stěžovatel musel být vědom, neboť o povolení k trvalému pobytu nikdy nežádal a nebyl držitelem takového povolení. Nezákonného jednání s úmyslem uvést státní orgány v omyl a získat tak povolení k pobytu na území České republiky, se dopustil i při soudním jednání. Stěžovatel jako důkaz předložil krajskému soudu kopii rodného listu nezl. J. M., nar. X, syna D. M., kterým prokazoval své otcovství. Tato kopie však byla jednoznačně pozměněna ve prospěch stěžovatele, protože ve skutečnosti je v rodném listě nezl. J. M. uveden jiný otec, což bylo potvrzeno i správním odborem Úřadu městského obvodu Ústí nad Labem. Stěžovatel tvrdil, že není problém předložit originál uvedené kopie rodného listu, i přes jednoznačné vědomí, že nedošlo k popření otcovství a následnému souhlasnému prohlášení o otcovství stěžovatele. Na základě uvedených skutečností lze stěžovatelovo jednání považovat za narušení veřejného pořádku závažným způsobem, neboť se soustavně aktivně snaží obejít platné právní předpisy pouze s cílem získat na území České republiky povolení k pobytu a nevyhýbá se ani klamného až podvodného jednání před českými státními orgány. Účastník řízení dále v řízení o správním vyhoštění i při zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění posuzoval a zohledňoval individuální okolnosti jeho života s přihlédnutím k celkově životní situaci. V rámci šetření bylo zjištěno, že stěžovatel má na území České republiky manželku A. D., nar. X, která v letošním roce podala žádost o rozvod. Podle jejího vyjádření, ale i vyjádření stěžovatele, však manželství nikdy nenaplnilo svoji zákonnou „funkci“, manželé spolu nikdy nežili a nebyli si věrni. Manželství bylo uzavřeno účelově pouze s cílem obejít platné právní předpisy a získat tím pro stěžovatele povolení k pobytu, což se nepodařilo. Účastník řízení dále posuzoval vztah stěžovatele a jeho údajné přítelkyně D. M. Tato žena je vdaná za jiného občana Nigérie a byla uznána vinnou pro trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky. Také stěžovatelovo tvrzení o sdílení společné domácnosti s D. M. se jeví na pozadí známých skutečností jako účelové. Navíc nelze podle zákona o pobytu cizinců pohlížet na vztah mezi ním a D. M. jako na trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému, neboť oba se do současné doby nevyvázali ze vztahu předešlého a především stěžovatel v tomto směru nepodnikl žádné kroky. K tvrzení, že stěžovatel je biologickým otcem dětí D. M., nemohl brát účastník řízení bez dalších důkazů ohled, neboť v jejich rodných listech není uveden jako otec stěžovatel, ale jiný muž. Tvrzení stěžovatele, že žije na území České republiky ve společné domácnosti se svou manželkou a se dvěma svými dětmi občany České republiky se tedy nezakládá na pravdě. Na základě výše uvedených informací dospěl účastník řízení k závěru, že správní vyhoštění stěžovatele je v daném případě reálné a realizace správního vyhoštění možná. Jeho tvrzení, že neměl být zajištěn z důvodu jeho evidence v informačním systému smluvních států, není zcela pravdivé. Na získání víza, potažmo povolení k pobytu, cizince na území České republiky není právní nárok. Toto povolení může být získáno pouze za splnění zákonem stanovených podmínek. Především je nutné o něj požádat. Stěžovatel žádal o povolení k přechodnému pobytu pouze jednou a jeho žádost byla pravomocně zamítnuta z důvodu uzavření účelového manželství pouze s cílem obejít právní předpisy a získat povolení k

pobytu. Ke stížní námitce, že v napadeném správním rozhodnutí nebylo odůvodněno, proč nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, účastník řízení plně odkázal na napadený rozsudek a uvedl, že své úvahy o tom, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, ve svém rozhodnutí rozebral a jsou v kontextu jasně patrné. Je sice pravdou, že v něm absentuje konkrétní formulace v podobě „nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování“, ale z celého odůvodnění je jasně patrné, jakými úvahami se účastník řízení řídil a jaké důvody zaujal při vydání předmětného rozhodnutí o zajištění.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě podané kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle ust. § 124 odst. 1 písm. a) a e) zákona o pobytu cizinců je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, nebo pokud je cizinec evidován v informačním systému smluvních států.

Podle ust. § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců je zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a pravidelně se osobně hlásit policii ve lhůtě stanovené policií, nebo složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území.

Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěry účastníka řízení i krajského soudu, že v případě stěžovatele byly podmínky pro zajištění za účelem správního vyhoštění splněny. Je nesporné, že stěžovatel je osobou starší 15 let a zahájení správního řízení ve věci vyhoštění mu bylo oznámeno dne 16. 6. 2011. Pokud se týká podmínky nemožnosti uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, je nutno poukázat na to, že stěžovatel pobývá na území České republiky nelegálně od 27. 8. 2009, soustavně se aktivně snaží obejít platné právní předpisy za účelem získání povolení k pobytu na území České republiky a využívá k tomu podvodného jednání (úcelový sňatek s občankou České republiky, padělané doklady, a to cestovní pas, doklad rodinného příslušníka občana EU a rodný list nezl. J. M.). Protože ze stěžovatelova jednání je tak zřejmé, že nerespektuje právní řád České republiky a rozhodnutí správních orgánů, bylo by uložení zvláštních opatření za účelem vycestování zjevně nepostačující. Z uvedeného jednání lze oprávněně dovodit naplnění podmínky, že by stěžovatel mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek, jak bylo vyčerpávajícím způsobem odůvodněno v napadeném správním rozhodnutí. Dále byla splněna i podmínka, že stěžovatel byl v době vydání napadeného správního rozhodnutí evidován v informačním systému smluvních států - Schengenském informačním systému jako osoba, které je zakázán vstup a pobyt v Schengenském prostoru od 14. 8. 2008 do 14. 8. 2011.

Stěžovatel dále namítal, že vzhledem k jeho rodinnému zázemí a z něho vyplývajícimu postavení rodinného příslušníka občana České republiky, neboť žije ve společné domácnosti s D.

M. a jejími dětmi, kteří jsou státními občany České republiky, a proto jej nelze správně vyhostit, a ani za tímto účelem zajistit.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu lze v zásadě cizince zajistit podle ust. § 124 zákona o pobytu cizinců jen tehdy, je-li výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2009, č. j. 1 As 12/2009 – 61, publ. pod č. 1850/2009 Sb. NSS a ze dne 19. 1. 2011, č. j. 1 As 1/2011 - 80, body 49 - 53). Z toho však nelze dovozovat, že musí být nepochybné, že vyhoštění cizince zajišťovaného podle citovaného ustanovení bude skutečně možné. Postačí pouze existence potenciality vyhoštění.

Jakkoli není pojem rodinného života v Úmluvě definován, je v judikatuře vykládán poměrně extenzivně, vždy však s důrazem na fungující reálný rodinný život (srov. např. rozhodnutí Evropské komise pro lidská práva ze dne 15. 10. 1986 ve věci K. proti Spojenému království, stížnost č. 11468/85, dostupné na <http://echr.coe.int>.)

Jak vyplývá ze správního spisu, účastník řízení měl v době rozhodování o zajištění stěžovatele k dispozici informace ohledně jeho rodinného života. Zejména se jednalo o rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatele o udělení přechodného pobytu z důvodu uzavření sňatku s občankou České republiky, neboť bylo shledáno, že stěžovatel uzavřel sňatek pouze za účelem získání povolení k pobytu. Toto zjištění bylo v daném okamžiku dostačující pro závěr o tom, že bude možné vyhoštění realizovat. Následně byly rodinné poměry zkoumány v řízení o správním vyhoštění, v němž byla manželka stěžovatele do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 25. 6. 2011 uvedla, že je se stěžovatelem v rozvodovém řízení, nemají žádné společné děti, ani jiné závazky a jeho případné vyhoštění z území České republiky by ji nijak nezasáhlo. Jako svědek byla vyslechnuta také D. M., která uvedla, že stěžovatele zná od roku 2008, oba bydlí na adrese M. 216/26, Ú. společně s jejich dětmi a rodiči svědkyně. Svědkyně je v rozvodovém řízení a podala žalobu na popření otcovství manžela, který je občanem Nigérie. Tuto výpověď svědkyni vyhodnotil správní orgán jako nevěrohodnou, protože v roce 2010 byla svědkyně odsouzena trestním příkazem za trestný čin napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky podle ust. § 171d odst. 1, odst. 2 písm. a) trestního zákona. Na základě výše uvedených skutečností je zřejmé, že existence skutečného rodinného života stěžovatele se státními občany České republiky nebyla v průběhu správního řízení prokázána.

Pokud stěžovatel namítal nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí, potažmo i rozsudku krajského soudu, z důvodu absence odůvodnění nemožnosti uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, z odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jsou jednoznačně zřejmé důvody, pro které bylo rozhodnuto o zajištění stěžovatele a nebylo využito zvláštních opatření za účelem vycestování. Nebylo proto nutné, aby v něm bylo explicitně uvedeno, že „nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování“ za situace, kdy je zřejmé, že se účastník řízení touto otázkou zabýval. Námitka stěžovatele týkající se nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí je proto nedůvodná.

Stěžovatel dále namítal nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí z důvodu nedostatečného odůvodnění stanovení doby trvání zajištění.

Podle ust. § 124 odst. 3 věta první zákona o pobytu cizinců policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění.

Účastník řízení výrok o době trvání zajištění odůvodnil tak, že stěžovatel nevlastní cestovní doklad, jedné se o státního příslušníka Nigérie a realizace správního vyhoštění v rámci složitosti přípravy výkonu správního vyhoštění je na základě uvedených skutečností reálná v rámci stanovené doby. Nejvyšší správní soud má takové odůvodnění doby trvání zajištění za dostatečné, neboť jsou z něj zřejmé skutečnosti, které jsou relevantní pro stanovení doby trvání zajištění. Námitka stěžovatele je proto nedůvodná.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl bez jednání postupem podle ust. § 109 odst. 2 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a účastníkovi řízení žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti soudem ustanoven zástupcem advokát a podle § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátovi odměna za jeden úkon právní služby (písemné podání soudu ve věci) 2100 Kč (§ 11 odst. 1 písm. d), odst. 3 citované vyhlášky) a náhrada hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 2400 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2012

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu